

Produktnavn: TEROSTAT 1K-PUR 9100 HVID
Udarbejdet: 2005-12-06

Side: 1/7
Printdato: 2005-12-06
SDS-ID: DK/5.0

1. IDENTIFIKATION AF STOFFET/MATERIALET OG LEVERANDØREN

<u>Produktnavn:</u>	TEROSTAT 1K-PUR 9100 HVID	<u>PR-nr.</u>	194280
<u>Anvendelse:</u>	Tætningsmasse på polyurethanbasis, som hærdet gennem luftfugtighed	<u>Emballage:</u>	
<u>Leverandør:</u>	Henkel Norden AB, Copenhagen Hørskæften 3 DK-2630 Taastrup Tel. 43 301 301	<u>Nødtelefon:</u>	+46 31 771 94 50

2. SAMMENSÆTNING/OPLYSNING OM INDHOLDSSTOFFER

Produktet indeholder: organiske opløsningsmidler, fyldstoffer, blødgørere, tungtflygtig isocyanat og tungtflygtig præpolymer isocyanat.

<u>%:</u>	<u>CAS-nr.:</u>	<u>EF nr.:</u>	<u>Kemisk navn:</u>	<u>Fareklassificering:</u>	<u>Anm.:</u>
5-10	90622-57-4	292-459-0	Isoalkaner, C9-C12	Xn;R65 R66	
1-5	1330-20-7	215-535-7	Xylen	R10 Xn;R20/21 Xi;R38	
<0,5	101-68-8	202-966-0	Diphenylmethan-4,4'-diisocyanat	Xn;R20 R42/43 Xi;R36/37/38	

3. FAREIDENTIFIKATION

Produktet er klassificeret: Xn; R42

Mennesker: Indeholder tungtflygtig isocyanat. Ved opvarmning dannes dampe, der kan irritere luftvejene og fremkalde hoste, astmalignende vejrtrækning og åndenød. Ved hyppig indånding af dampe kan luftvejsallergi overfor isocyanater udvikles. Ved omfattende arbejde på store flader i små og dårligt ventilerede rum vil der kunne udvikles dampe i koncentrationer, der kan give ubehag i form af hovedpine, svimmelhed, kvalme og irritation af luftveje.

Miljø: Produktet indeholder flygtige, organiske forbindelser, som har fotokemisk ozondannelsespotentialer. Ved tilstedeværelse af vand hærdet produktet til en fast masse, der ikke er biologisk nedbrydelig.

4. FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

Indånding: Personen bringes i frisk luft og holdes i ro under opsyn. Ved ubehag søg skadestue og medbring sikkerhedsdatabladet. Ved længerevarende halsirritation eller hoste: Søg læge og medbring sikkerhedsdatabladet.

Hudkontakt: Rens omgående huden ved først at indgnide den grundigt med flydende sæbe og derefter skylle grundigt med lunkent vand. Ved eksem eller andre hudgener: Søg læge og medbring sikkerhedsdatabladet.

Øjenkontakt: Skyl straks med rigelige mængder vand. Kontaktlinser fjernes, før skylning påbegyndes. Ved vedvarende irritation, kontakt læge.

Indtagelse: Skyl straks munden og drik 1-2 glas vand. Hold personen under opsyn. Ved ubehag: søg skadestue og medbring sikkerhedsdatabladet. Væske kan også gives som mælk eller fløde.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn: TEROSTAT 1K-PUR 9100 HVID Side: 2/ 7
Udarbejdet: 2005-12-06 Printdato: 2005-12-06
SDS-ID: DK/5.0

5. BRANDBEKÆMPELSE

Slukningsmidler: Ved brandslukning anvendes kulsyre eller pulver. Emballager, der udsættes for varme, nedkøles med vand og fjernes fra brandstedet, hvis det kan ske uden risiko.

Særlige farer: Ved brand kan dannes meget giftige gasser/dampe (bl.a. NOx, isocyanater).

Beskyttelsesudstyr til slukningspersonel: Ved brandslukning skal luftforsyret åndedrætsværn anvendes.

6. FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD

Personlige sikkerhedsforanstaltninger: Undgå indånding af dampe og kontakt med hud og øjne. Der skal være effektiv ventilation. Følg forholdsreglerne nævnt i dette sikkerhedsdatablad. Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8.

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger: Må ikke udledes til kloak, jord eller vandløb.

Metoder til oprydning: Spild skrubes op eller opsuges med sugende materiale. Spild og forurenede materialer opsamles og fjernes fra arbejdsstedet så hurtigt som muligt og anbringes i en egnet beholder med angivelse af indholdet. Små mængder spild fjernes med en blanding af: 50% etanol, 45% vand og 5% koncentreret ammoniak. Vedrørende bortskaffelse, se punkt 13.

7. HÅNDTERING OG OPBEVARING

Håndtering: Følg god kemikaliehygiejne. Undgå indånding af dampe og kontakt med hud og øjne. Omhyggelig personlig hygiejne er nødvendig. Vask hænder og tilsmudsede områder med vand og sæbe, inden arbejdsstedet forlades. Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8.

Tekniske forholdsregler: Brug arbejdsmetoder som minimerer kontakt. Tekniske hjælpemidler: Brug så vidt muligt engangsudstyr (klude, pensler, spatler og lignende). Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen. Følg sikkerhedsforskrifterne i Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser) samt bekendtgørelse om arbejde med kodenumererede produkter.

Tekniske foranstaltninger: Procesventilation er påkrævet. Førstehjælpsudstyr inkl. øjenskylleflaske skal forefindes på arbejdsstedet. Der skal være adgang til rindende vand, bruserum og særskilt omklædningsrum. Det anbefales, at der er adgang til håndvask med tilhørende sæbe, rensecreme, beskyttelsescreme og fed creme. Gangtøj og arbejdstøj skal opbevares adskilt. Advarselstavle skal opsættes.

Tekniske forholdsregler ved opbevaring: Ingen særlige krav.

Opbevaringsbetingelser: Opbevares i tæt lukket originalemballage ved temperaturer mellem 5°C og 25°C.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn: TEROSTAT 1K-PUR 9100 HVID

Side: 3/7

Udarbejdet: 2005-12-06

Printdato: 2005-12-06

SDS-ID: DK/5.0

8. EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

Kodenummer: Kodenummer: 1-3 (1993)

Tekniske foranstaltninger: Der skal være effektiv ventilation. Grænseværdier skal overholdes, og risikoen for indånding af dampe skal gøres mindst mulig.

<u>Kemisk navn:</u>	<u>Grænseværdier:</u>		<u>Type:</u>	<u>Anm.:</u>	<u>Referencer:</u>
Xylen, alle isomere	25 ppm	109 mg/m ³	-	H	AT
Diphenylmethan-4,4'-diisocyanat	0,005 ppm	0,05 mg/m ³	-	-	AT
Petroleum, redestilleret C9-C14, med < 5 pct. aromater	25 ppm	180 mg/m ³	-	-	AT

Personlige værnemidler: Personlige værnemidler skal vælges i overensstemmelse med gældende CEN-standarder og i samarbejde med leverandøren af personlige værnemidler.

Åndedrætsværn: Ved utilstrækkelig ventilation: Brug åndedrætsværn med gasfilter, type A2.

Håndbeskyttelse: Engangshandsker der beskytter mod isocyanater med underhandsker af bomuld skal anvendes. Beskyttelsehandsker af laminat (PE/EVOH) anbefales. Gennembrudstid: > 480 min. Den bedst egnede handske skal findes i samarbejde med handskeleverandøren, som kan oplyse gennembrudstiden af handskematerialet. Ved tegn på slid skal handskerne udskiftes.

Øjenbeskyttelse: Ansigtsskærm skal anvendes ved stænkende arbejde samt ved mekanisk bearbejdning.

Hudbeskyttelse: Anvend forklæde.

Hygiejniske foranstaltninger: Fjern tilsmudset tøj og vask huden grundigt med vand og sæbe, når arbejdet er færdigt. Gangtøj og arbejdstøj skal opbevares adskilt. Vask arbejdstøj, før det bruges igen. Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen.

Miljøeksponeringskontrol: Ikke kendt.

9. FYSISK- KEMISKE EGENSKABER

Udseende: hvid pasta
Lugt: af opløsningsmidler
pH: ikke relevant
Kogepunkt: ikke oplyst
Flammepunkt: 44 °C
Eksplosionsgrænser: 0,4-7,6 vol%
Relativ massefylde: 1,17
Opløselighed: Uopløselig i: vand Opløselig i: aromatiske opløsningsmidler

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn: TEROSTAT 1K-PUR 9100 HVID

Side: 4/7

Udarbejdet: 2005-12-06

Printdato: 2005-12-06

SDS-ID: DK/5.0

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet: Stabil under normale temperaturforhold.
Udhærdningstid: 3 mm/24 t

Tilstande/materialer, der skal undgås: Ophedning, fugt, vand og aminer.

Farlige nedbrydningsprodukter: Ingen ved almindelige temperaturer. Ved opvarmning dannes isocyanater og andre sundhedsskadelige stoffer.

11. TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER (SUNDHEDSFARLIGE EGENSKABER)

Indånding: Indeholder tungtflygtig isocyanat. Ved opvarmning dannes dampe, der kan irritere luftvejene og fremkalde hoste, astmalignende vejrtrækning og åndenød. Ved hyppig indånding af dampe kan luftvejsallergi overfor isocyanater udvikles. Produktet indeholder organiske opløsningsmidler. Ved omfattende arbejde på store flader i små og dårligt ventilerede rum vil der kunne udvikles dampe i koncentrationer, der kan give ubehag i form af hovedpine, svimmelhed og kvalme.

Hudkontakt: Kan virke irriterende. Produktet indeholder en lille mængde allergifremkaldende stof, som hos disponerede personer kan medføre en allergisk reaktion.

Øjenkontakt: Kan virke irriterende og fremkalde rødme og svie.

Indtagelse: Kan virke irriterende og medføre utilpashed.

Langtidseffekter: Risiko for udvikling af overfølsomhed.

12. MILJØOPLYSNINGER

Mobilitet: Produktet er uopløselig i vand og vil sedimentere i vandmiljøet. Produktet indeholder flygtige organiske forbindelser (VOC), som fordamper let fra alle overflader.

Nedbrydelighed: Produktets nedbrydelighed er ikke oplyst.

Økotoksicitet: Produktets økotoksicitet er ikke oplyst.

Bioakkumulerings-potentiale: Data om bioakkumulering er ikke oplyst.

Andre skadelige effekter: Produktet indeholder flygtige, organiske forbindelser, som har fotokemisk ozondannelsespotentiale.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn: TEROSTAT 1K-PUR 9100 HVID

Side: 5/ 7

Udarbejdet: 2005-12-06

Printdato: 2005-12-06

SDS-ID: DK/5.0

13. BORTSKAFFELSE

Spild og rester bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativer. Affaldet er klassificeret som farligt affald.

Spild, rester, tom emballage, kasseret arbejdstøj og brugte engangshåndklæder skal anbringes i særlige affaldsbeholdere, der er tydeligt mærket med indholdet. (Mærkes "Indeholder isocyanater, allergirisiko"). Affaldet bør adskilles i fast og flydende. Bemærk, at udhærdet materiale normalt ikke er kemikalieaffald.

Affald i form af rester: EAK-kode: 08 05 01
KK affaldsgruppe: Z
Affaldsfraktion: 03.35
EAK-kode for fuldt udhærdet materiale: 08 04 10

14. TRANSPORTOPLYSNINGER

Er ikke omfattet af de internationale regler om transport af farligt gods (IMDG, IATA, ADR/RID).

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn: TEROSTAT 1K-PUR 9100 HVID

Side: 6/7

Udarbejdet: 2005-12-06

Printdato: 2005-12-06

SDS-ID: DK/5.0

15. OPLYSNINGER OM REGULERING

Faremærkning:

Indeholder: Diphenylmethan-4,4'-diisocyanat

Sundheds-
skadelig

- R42 Kan give overfølsomhed ved indånding.
- S23 Undgå indånding af dampe/aerosoltåger.
- S35 Materialet og dets beholder skal bortskaffes på en sikker måde.
- R36/37 Irriterer øjnene og åndedrætsorganerne.
- S45 Ved ulykkestilfælde eller ved ildebefindende er omgående lægebehandling nødvendig; vis etiketten, hvis det er muligt.

Indeholder isocyanater. Se fabrikantens oplysninger.

Danske særregler:

Kodenummer: 1-3 (1993)
Unge under 18 år må som hovedregel ikke arbejde med dette produkt.
Brugere skal have gennemgået et af Arbejdstilsynet godkendt kursus om arbejde med epoxyharpikser og isocyanater m.v.
Personer, der lider af astma, eksem eller kraftig håndsved, samt personer med konstaterede kroniske lungelidelser eller hud- eller luftvejsallergi overfor isocyanater, må ikke arbejde med dette produkt.

Nationale reguleringer:

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 329 af 16. maj 2002 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).
Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 559 af 4. juli 2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø med ændringer.
At-Vejledning C.0.1 April 2005: Grænseværdier for stoffer og materialer
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 302 af 13. maj 1993 om arbejde med kodenummererede produkter.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.
Kommissionens beslutning 2000/532/EC som ændret ved beslutning 2001/118/EC om udarbejdelse af en liste over affald og farligt affald i henhold til Kommissionens direktiv 75/442/EEC om affald og direktiv 91/689/EEC om farligt affald, med ændringer.
Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 161 af 26. april 1985 om brandfarlige væsker, med ændringer.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn: TEROSTAT 1K-PUR 9100 HVID

Side: 7 / 7

Udarbejdet: 2005-12-06

Printdato: 2005-12-06

SDS-ID: DK/5.0

16. ANDRE OPLYSNINGER

Vedrørende anvendelsesbegrænsninger, se punkt 15.

Følgende punkter er blevet revideret eller indeholder nye oplysninger: 1-4, 6-11, 13, 15.

Ordlyd af risikosætninger:

R10	Brandfarlig.
R20	Farlig ved indånding.
R20/21	Farlig ved indånding og ved hudkontakt.
R36/37	Irriterer øjnene og åndedrætsorganerne.
R36/37/38	Irriterer øjnene, åndedrætsorganerne og huden.
R42/43	Kan give overfølsomhed ved indånding og ved kontakt med huden.
R65	Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse.
R66	Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud.

Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad er baseret på oplysninger i vores besiddelse på datoen for udarbejdelsen og er givet under forudsætning af, at produktet anvendes under de angivne forhold og i overensstemmelse med anvendelsesmåden specificeret på emballagen eller i relevant teknisk litteratur. Enhver anden brug af produktet, evt. i kombination med andre produkter eller processer, sker på brugerens eget ansvar.

Udarbejdet af DANSK TOKSIKOLOGI CENTER, Kogle Allé 2, DK-2970 Hørsholm Telefon 45 76 20 55, Telefax 45 76 24 55